

Koninklijke Kartoflex (Kartoflex) waardeert de mogelijkheid die wordt geboden om input te leveren voor de consultatie over de implementatie van de Single Use Plastic Directive (Richtlijn (EU) 2019/904) (SUPD) in Nederland. Kartoflex is de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Fabrikanten van Kartonnages en Flexibele Verpakkingen.

Kartoflex ondersteunt het doel van de SUPD om plastic zwerfvuil in het milieu te verminderen. Kartoflex wil ervoor zorgen dat de SUPD wordt geïmplementeerd op een betekenisvolle manier die de juiste terugwinning en recycling van plastic producten voor eenmalig gebruik mogelijk maakt en zorgt voor optimale milieuresultaten. Daarom wil Kartoflex twee aspecten van de voorgestelde implementatie in Nederland aan de orde stellen: de definitie van hoogwaardige recycling en de impact van eenmalige versus herbruikbare verpakkingen.

Definitie van hoogwaardige recycling

Kartoflex ondersteunt volledig het waarborgen dat producten voor eenmalig gebruik worden gerecycled tot hoogwaardig eindgebruik. Dit verlengt de levensduur van de materialen en vermindert afval en materiaalverbruik. EPPA streeft ernaar bij te dragen aan het gemeenschappelijke doel door zeer goed recyclebare en hernieuwbare producten te leveren met een lage ecologische voetafdruk. Kartoflex ondersteunt het stimuleren van recycling van kunststof producten voor eenmalig gebruik in de nationale implementatie van de SUPD aangezien dit het materiaalverbruik en de hoeveelheid afval vermindert. Om het bereiken van de recyclingdoelstellingen mogelijk te maken, is het belangrijk dat de definitie van "recyclebare" verpakking duidelijk, praktisch en afdwingbaar is. De definitie moet gericht zijn op ontwerp voor hoogwaardige recycling en ervoor zorgen dat verpakkingen worden ingezameld, gesorteerd en gerecycled tot nieuwe producten. De papier- en kartonsector maakt reeds gebruik van ecologisch ontwerp (*Design for Recycling*) om ervoor te zorgen dat verpakkingen recyclebaar zijn en op grote schaal worden gerecycled.

De voorgestelde definitie van hoogwaardige recycling heeft echter een averechts effect. De voorgestelde definitie, waarbij hoogwaardige recycling wordt gedefinieerd als "wanneer ingezamelde blikken en voedselverpakkingen zodanig worden gerecycled dat het gerecyclede materiaal opnieuw kan worden gebruikt in te maken blikken en voedselverpakkingen", is geen geschikte definitie voor alle materialen. Het is begrijpelijk dat getracht moet worden materialen zo lang mogelijk in de kringloop te houden. Aangezien het toepassingsgebied van de SUPD echter niet alleen volledig uit kunststof bestaande producten omvat, maar ook vezelverpakkingen met een kunststof coating of laag, moet in de definitie rekening worden gehouden met verschillen in recyclingprocessen tussen materialen.

Het eerste probleem is dat gerecyclede vezels niet opnieuw kunnen worden gerecycled tot veeleisende materialen die met levensmiddelen in aanraking komen, zoals papieren bekertjes en voedselcontainers, omwille van de consumenten- en voedselveiligheid. Er zijn potentiële problemen met gerecyclede materialen en risico's van microbiologische en chemische besmetting. Wat gerecycled plastic betreft, staat EU-Verordening nr. 282/2008 het gebruik van gerecycled plastic in materialen bestemd om met levensmiddelen in contact te komen toe, indien het afkomstig is van een proces dat door de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) is goedgekeurd. Voor materialen die met levensmiddelen in contact komen op basis van vezels bestaan echter geen specifieke EU-maatregelen en er bestaat dus geen wetgeving voor gerecyclede inhoud op basis van vezels. Alle materialen bestemd om met levensmiddelen in contact te komen, met of zonder gerecyclede inhoud, moeten voldoen aan de algemene Europese voedselveiligheidsvoorschriften van Kaderverordening (EU) 1935/2004 waarin de algemene voorschriften voor materialen en

voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in contact te komen zijn vastgelegd, en de Verordening inzake goede fabricage (GMP) (EG) 2023/2006. Daarom zijn er geen faciliterende voorschriften om het veilige gebruik van niet-kunststof gerecyclede inhoud te waarborgen. Dit betekent dat de eis van recycling in een gesloten circuit in de praktijk het voortgezette gebruik van volledig uit kunststof bestaande wegwerpproducten voor eenmalig gebruik zal bevorderen en het gebruik van vezelgebaseerde alternatieven zal belemmeren, wat in strijd is met de doelstelling om het gebruik van wegwerpplastic te verminderen. Bovendien moet er meer worden geïnnoveerd om ervoor te zorgen dat gerecycleerde vezels veilig kunnen worden gebruikt in veeleisende toepassingen die met levensmiddelen in aanraking komen, en moeten de recyclingsystemen verder worden geoptimaliseerd om deze uitdagingen aan te gaan. Product-, consumenten- en voedselveiligheid moeten prioriteit krijgen.

Ten tweede functioneert de markt voor papier voor recycling reeds goed. Papier is een circulair materiaal en vezelverpakkingen zijn in hoge mate recyclebaar en worden gerecycleerd. Het heeft een hoog recyclingpercentage van 82,3% (EU27-2019). In Nederland ligt het recyclingpercentage van papier- en kartonverpakkingen nog hoger, namelijk 91% (2019). Er is economische vraag naar gerecycled papier als secundaire grondstof, waardoor de vezels in de economie kunnen blijven als waardevolle grondstof en kunnen worden gebruikt voor nieuwe producten. Volgens de Confederation of European Paper Industries (CEPI) heeft de Europese papier- en kartonindustrie in 2020 47 950 000 ton papier voor recycling gebruikt. De vezels in papieren bekertjes kunnen meerdere keren worden gerecycled.

Het voorgestelde tijdschema en de recyclingdoelstellingen zijn niet realistisch, gezien de uitdagingen met gerecycleerde inhoud in materialen die met levensmiddelen in aanraking komen en de hervorming van de recyclinginfrastructuur die nodig zou zijn om recycling met gesloten kringloop mogelijk te maken. Het is daarom aan te bevelen dat de definitie van hoogwaardige recycling wordt herzien in die zin dat papier voor recycling wordt gerecycled tot nieuwe vezelgebaseerde producten, die op hun beurt weer kunnen worden gerecycled, waardoor de vezels in de kringloop blijven. Bovendien moeten de voorgestelde recyclingdoelstellingen in overeenstemming worden gebracht met de EU-wetgeving, om een op elkaar afgestemde tenuitvoerlegging te garanderen. Voor verpakkingen op basis van vezels betekent dit een recyclingpercentage van 75% per 2025 en 80% per 2030, vastgesteld in de richtlijn verpakking en verpakkingsafval (Richtlijn (EU) 2018/852). Wij zijn van mening dat dit ambitieuze doelstellingen zijn, en een consistente aanpak zal de kans vergroten dat dergelijke doelstellingen binnen het gegeven tijdsbestek worden gehaald.

Herbruikbare vs. wegwerpverpakkingen

In het voorstel voor de tenuitvoerlegging van de SUPD worden herbruikbare verpakkingen voorgesteld als het beste alternatief. Herbruikbare verpakkingen lijken misschien een minder groot milieueffect te hebben dan wegwerpverpakkingen. Wanneer echter het effect over de gehele levenscyclus in aanmerking wordt genomen, is een herbruikbare verpakking uit milieuoogpunt niet altijd de beste oplossing. Dergelijke verpakkingen mogen niet als "op zichzelf staand" worden beschouwd en moeten doorgaans in een context worden geplaatst dat zij worden vervoerd en gewassen voordat ze kunnen worden hergebruikt en in een nieuwe gebruiksfase terecht kunnen komen.

Kartoflex zou ervoor willen pleiten dat:

1. De definitie van hoogwaardige recycling wordt herzien in die zin dat papier voor recycling wordt gerecycled tot nieuwe vezelgebaseerde producten, die op hun beurt weer kunnen worden gerecycled, waardoor de vezels in de kringloop blijven.

2. De voorgestelde recyclingdoelstellingen worden afgestemd op de recyclingdoelstellingen in de Richtlijn Verpakking en Verpakkingsafval (Richtlijn (EU) 2018/852).